

**NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE**
Služba za javno zdravstvo

31000 Osijek, Drinska 8, telefon 031 225 700, telefax 031 206 870

+38531225730

**PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA
U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI**
(NATURAL CHANGE IN POPULATION IN THE OSIJEK-BARANJA COUNTY, 2020)

Autor:
Nikola Kraljik, dr. med.
specijalist javnog zdravstva

Grafička priprema:
Željko Vajak, prof

www.zzjosijek.hr

OSIJEK, SRPANJ 2021. GODINE

STANOVNIŠTVO OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Osječko-baranjska županija prostire se na 4.149 km², obuhvaća sedam gradova i trideset pet općina. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Osječko-baranjska županija ima 305.032 stanovnika (193.964 u gradovima i 111.068 u općinama). Od ukupnog broja stanovnika 48% je muškaraca i 52% žena, kao što je i u Hrvatskoj.

U odnosu na popis 2001. godine broj stanovnika u Županiji se smanjio za 7,7% (u gradovima za 6,5%, a u općinama za 9,8%), što je više nego u Hrvatskoj, gdje se broj stanovnika smanjio za 7.2%. (Tablica 1)

Prema procjeni DZS Osječko-baranjska županija je sredinom 2019. godine imala ukupno 272.673 stanovnika, od toga 141.175 žena i 131.498 muškaraca.

Rođeni

U 2020. godini zabilježen je porast broja živorođene djece (2.317) u odnosu na prethodnu godinu za 4,5%, tj. rođeno je 100 djece više nego u 2019. (2.217). Od ukupno 2.327 rođene djece u 2020. godini, rođeno je 2.317 živorođene djece i 10 mrtvorodne djece.

Stopa nataliteta (živorođeni na 1 000 stanovnika) u 2020. iznosila je 7,6 što je manje nego li u Hrvatskoj u 2020. (8,4). (Tablica 2)

Umrli

U 2020. zabilježen je porast broja umrlih osoba (4.425), u odnosu na prethodnu 2019. godinu (3.839), tj. umrlo je 586 osoba više ili 15,3%.

Stopa mortaliteta (umrli na 1 000 stanovnika) u 2020. iznosila je 14,5 što je nešto više od stope u Hrvatskoj koja je u 2020. iznosila 14,1.

U 2020. umrlo je 10 dojenčadi, odnosno 0,23% od ukupnog broja umrlih. Od ukupnog broja umrle dojenčadi 6 ili 60,0% umrlo je u prvim danima života, tj. od 0 do 6 dana starosti.

Stopa umrle dojenčadi (broj umrle dojenčadi na tisuću živorođenih) u 2020. iznosila je 4,3 što je više u odnosu na 2019. godinu (3,6) i više nego u Hrvatskoj u 2020. godini (4,0). (Tablica 2)

Najmanja stopa umrle dojenčadi u 2019. bila je u Šibensko-kninskoj županiji (1,3), a najveća je bila u Ličko-senjskoj županiji (10,9), dok u Virovitičko-podravskoj županiji nije bilo umrle dojenčadi.

Stopa prirodnog prirasta u 2020. bila je u Osječko-baranjskoj županiji negativna i iznosila je -6,9 (-2.108 osoba) tako da je zabilježen negativan prirodni prirast stanovništva u 7 gradova i 34 općine. Jedino je općina Trnava zabilježila minimalni pozitivan prirodni prirast. (Tablica 2 i Slika 3.)

Negativno prirodno kretanje pokazuje i vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih) koji je iznosio 52,4.

Stopa prirodnog prirasta u 2020. bila je u Republici Hrvatskoj negativna i iznosila je -5,2 (-21.178 osoba). Negativno prirodno kretanje pokazuje i vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih) koji je iznosio 62,9.

U svim županijama bio je negativan prirodni prirast. Najveća razlika između broja rođenih i umrlih u 2020. godini je u Osječko-baranjskoj županiji (-2.108) uz vitalni indeks od 52,4. Razlika iznad 1.000 umrlih u odnosu na živorođene zabilježena je u još 7 županija i Grad Zagreb. (Tablica 3)

Sklopljeni brakovi

U 2020. sklopljeno je u Osječko-baranjskoj županiji 1.179 brakova. Stopa sklopljenih brakova (sklopljeni brakovi na 1 000 stanovnika) u 2020. iznosila je 3,8.

U Hrvatskoj je u 2020. sklopljeno 15.196 brakova. Stopa sklopljenih brakova (sklopljeni brakovi na 1 000 stanovnika) u 2020. iznosila je 3,5.

Razvedeni brakovi

U 2020. godini u Osječko-baranjskoj županiji bilo je 369 pravomoćno razvedenih brakova.

Stopa razvedenih brakova (broj razvedenih brakova na 1 000 stanovnika) iznosila je 1,2.

Broj razvedenih brakova na 1 000 sklopljenih u Osječko-baranjskoj županiji u 2020. iznosio je 313,0.

U 2020. godini u Hrvatskoj je bilo 5.153 pravomoćno razvedenih brakova. Stopa razvedenih brakova (broj razvedenih brakova na 1 000 stanovnika) iznosila je 1,2.

Broj razvedenih brakova na 1 000 sklopljenih u Hrvatskoj 2020. iznosio je 339,1.

PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI

Tablica 1.
STANOVNIŠTVO OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE PO GRADOVIMA I OPĆINAMA PO DOBNIM SKUPINAMA – POPIS 2011.GODINE

	Popis 2011.				Popis 2001.	Razlika 2011.-2001.	
	ukupno	0-14 g.	15-64 g.	65 g. i više	ukupno	broj	%
REPUBLIKA HRVATSKA	4.284.889	652.428	2.873.828	758.633	4.437.460	-346.805	-7,2
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	305.032	46.806	206.692	51.534	330.506	-25.474	-7,7
GRADOVI	193.964	29.041	132.666	32.257	207.392	-13.428	-6,5
Beli Manastir	10.068	1.436	6.737	1.895	10.986	-918	-8,4
Belišće	10.825	1.704	7.421	1.700	11.786	-961	-8,2
Donji Miholjac	9.491	1.336	6.630	1.525	10.265	-774	-7,5
Đakovo	27.745	4.739	18.750	4.256	30.092	-2.347	-7,8
Našice	16.224	2.679	11.326	2.219	17.320	-1.096	-6,3
Osijek	108.048	15.326	73.921	18.801	114.616	-6.568	-5,7
Valpovo	11.563	1.821	7.881	1.861	12.327	-764	-6,2
OPĆINE	111.068	17.765	74.026	19.277	123.114	-12.046	-9,8
Antunovac	3.703	668	2.498	537	3.559	144	4,0
Bilje	5.642	936	3.846	860	5.480	162	3,0
Bizovac	4.507	660	3.039	808	4.979	-472	-9,5
Čeminac	2.909	437	1.981	491	2.856	53	1,9
Čepin	11.599	1.789	8.016	1.794	12.901	-1.302	-10,1
Darda	6.908	1.149	4.719	1.040	7.062	-154	-2,2
Donja Motičina	1.652	287	1.142	223	1.865	-213	-11,4
Draž	2.767	326	1.797	644	3.356	-589	-17,6
Drenje	2.700	504	1.671	525	3.071	-371	-12,1
Đurđenovac	6.750	1.045	4.618	1.087	7.946	-1.196	-15,1
Erdut	7.308	947	4.938	1.423	8.417	-1.109	-13,2
Ernestinovo	2.189	358	1.421	410	2.225	-36	-1,6
Feričanci	2.134	309	1.464	361	2.418	-284	-11,7
Gorjani	1.591	244	1.062	285	1.832	-241	-13,2
Jagodnjak	2.023	333	1.310	380	2.537	-514	-20,3
Kneževi Vinogradi	4.614	656	3.045	913	5.186	-572	-11,0
Koška	3.980	691	2.583	706	4.411	-431	-9,8
Levanjska Varoš	1.194	187	758	249	1.266	-72	-5,7
Magadenovac	1.936	290	1.235	411	2.239	-303	-13,5
Marijanci	2.405	385	1.588	432	2.719	-314	-11,5
Petlovac	2.405	377	1.574	454	2.743	-338	-12,3
Petrijevci	2.870	418	1.906	546	3.068	-198	-6,5
Podgorač	2.877	502	1.870	505	3.314	-437	-13,2
Podravska Moslavina	1.202	203	784	215	1.451	-249	-17,2
Popovac	2.084	298	1.386	400	2.427	-343	-14,1
Punitovci	1.803	335	1.176	292	1.850	-47	-2,5
Satnica Đakovačka	2.123	374	1.436	313	2.572	-449	-17,5
Semeljci	4.362	847	2.782	733	4.858	-496	-10,2
Strizivojna	2.525	518	1.660	347	2.759	-234	-8,5
Šodolovci	1.653	188	1.079	386	1.955	-302	-15,4
Trnava	1.600	267	1.031	302	1.900	-300	-15,8
Viljevo	2.065	324	1.331	410	2.396	-331	-13,8
Viškoveci	1.906	397	1.209	300	2.060	-154	-7,5
Vladislavci	1.882	294	1.272	316	2.124	-242	-11,4
Vuka	1.200	222	799	179	1.312	-112	-8,5

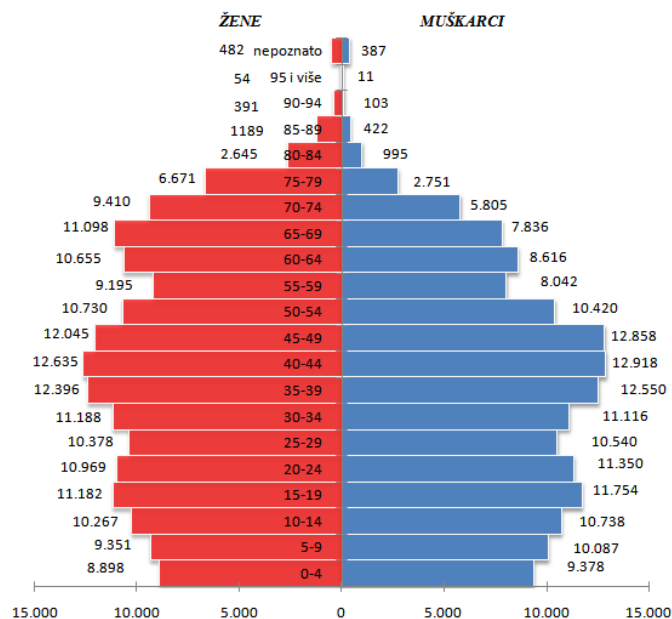
Izvor podataka:

Popis stanovništva 2001.

Popis stanovništva 2011.

Slika 1.

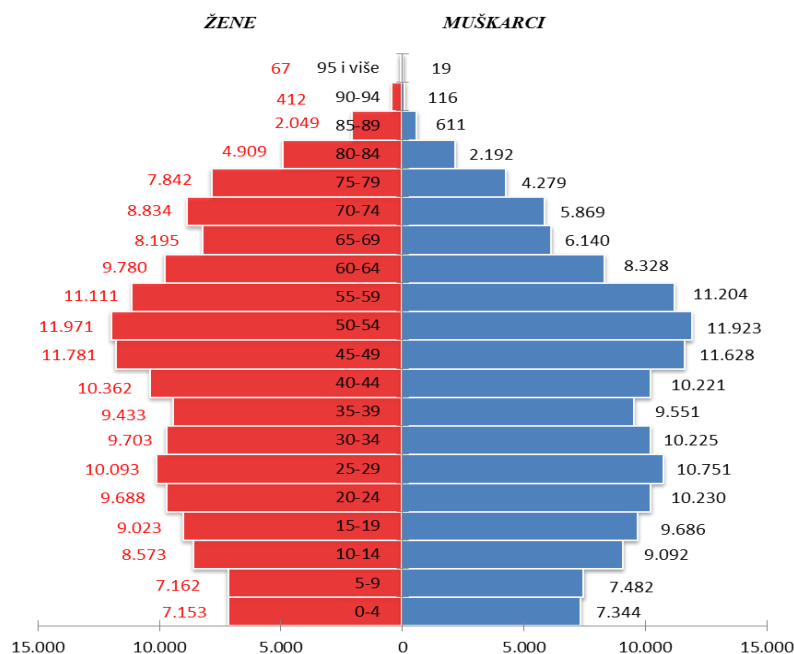
STANOVNIŠTVO OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE PO DOBI I SPOLU 2001. GODINE

Izvor podataka: popis stanovništva 2001. godine

Slika 2.

STANOVNIŠTVO OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE PO DOBI I SPOLU 2011. GODINE

Izvor podataka: popis stanovništva 2011. godine

PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI

Tablica 2.
VITALNO-STATISTIČKI DOGAĐAJI U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI

	Živorodeni (Live births)	Mrtvorodeni (Stillbirths)	Umrli Deaths	prirodni prirast (Natural increase)	Vitalni indeks Vital index	Umrli dojenčad Infant deaths			Brakovi Marital statistics		Stopa na 1000 stanovnika ¹⁾		
					(živorodeni na 100 umrlih)	ukupno	0-6 dana	stopa na 1000 živorodnih	sklopljeni	razvedeni	živorodeni	umrli	prirodni prirast
REPUBLIKA HRVATSKA	35.845	142	57.023	-21.178	62,9	142	88	4,0	15.196	5.153	8,4	13,3	-4,9
OSJ.-BAR. ŽUPANIJA	2.317	10	4.425	-2.108	52,4	10	6	4,3	1.179	369	7,6	14,5	-6,9
GRADOVI	1.524	5	2.774	-1.250	54,9	7	5	4,6	736	271	7,9	14,3	-6,4
Beli Manastir	53		146	-93	36,3			0,0	32	18	5,3	14,5	-9,2
Belišće	98	1	161	-63	60,9	2	2	20,4	45	15	9,1	14,9	-5,8
Donji Miholjac	69	1	125	-56	55,2			0,0	47	13	7,3	13,2	-5,9
Đakovo	228		369	-141	61,8			0,0	100	42	8,2	13,3	-5,1
Našice	150		186	-36	80,6	2	1	13,3	70	27	9,2	11,5	-2,2
Osijek	851	3	1.626	-775	52,3	3	2	3,5	401	142	7,9	15,0	-7,2
Valpovo	75		161	-86	46,6			0,0	41	14	6,5	13,9	-7,4
OPĆINE	793	5	1.651	-858	48,0	3	1	3,8	445	98	7,1	14,9	-7,7
Antunovac	28		54	-26	51,9			0,0	12	4	7,6	14,6	-7,0
Bilje	25		83	-58	30,1			0,0	15	4	4,4	14,7	-10,3
Bizovac	33		77	-44	42,9			0,0	18	5	7,3	17,1	-9,8
Čeminac	20	1	49	-29	40,8			0,0	17	2	6,9	16,8	-10,0
Čepin	81		155	-74	52,3	1	1	12,3	48	12	7,0	13,4	-6,4
Darda	43		89	-46	48,3			0,0	25	4	6,2	12,9	-6,7
Donja Motičina	13		24	-11	54,2			0,0	6	1	7,9	14,5	-6,7
Draž	8		60	-52	13,3			0,0	9	5	2,9	21,7	-18,8
Drenje	18		29	-11	62,1			0,0	12	2	6,7	10,7	-4,1
Đurđenovac	48	1	89	-41	53,9			0,0	26	13	7,1	13,2	-6,1
Erdut	36		108	-72	33,3			0,0	19	5	4,9	14,8	-9,9
Ernestinovo	19		43	-24	44,2	1		52,6	8	2	8,7	19,6	-11,0
Feričanci	19		32	-13	59,4			0,0	16	2	8,9	15,0	-6,1
Gorjani	9		26	-17	34,6			0,0	7	2	5,7	16,3	-10,7
Jagodnjak	15		22	-7	68,2			0,0	3	3	7,4	10,9	-3,5
Kneževi Vinogradi	33		76	-43	43,4			0,0	16	5	7,2	16,5	-9,3
Koška	37		66	-29	56,1			0,0	21	3	9,3	16,6	-7,3
Levanjska Varoš	8		19	-11	42,1			0,0	3	1	6,7	15,9	-9,2
Magadenovac	13		39	-26	33,3	1		76,9	6	1	6,7	20,1	-13,4
Marijanci	16		24	-8	66,7			0,0	4	0	6,7	10,0	-3,3
Petlovac	15		45	-30	33,3			0,0	7	3	6,2	18,7	-12,5
Petrijevci	22		54	-32	40,7			0,0	13	2	7,7	18,8	-11,1
Podgorač	34		54	-20	63,0			0,0	6	4	11,8	18,8	-7,0
Podravska Moslavina	13		15	-2	86,7			0,0	8	2	10,8	12,5	-1,7
Popovac	13	1	34	-21	38,2			0,0	12		6,2	16,3	-10,1
Punitovci	18		21	-3	85,7			0,0	8	1	10,0	11,6	-1,7
Satnica Đakovačka	22		32	-10	68,8			0,0	18		10,4	15,1	-4,7
Semeljci	41	1	70	-29	58,6			0,0	23	3	9,4	16,0	-6,6
Strizivojna	18	1	31	-13	58,1			0,0	9	1	7,1	12,3	-5,1
Šodolovci	11		24	-13	45,8			0,0	7	1	6,7	14,5	-7,9
Trnava	18		17	1	105,9			0,0	7		11,3	10,6	0,6
Viljevo	13		28	-15	46,4			0,0	19	1	6,3	13,6	-7,3
Viškovci	14		17	-3	82,4			0,0	8		7,3	8,9	-1,6
Vladislavci	9		26	-17	34,6			0,0	2	3	4,8	13,8	-9,0
Vuka	10		19	-9	52,6			0,0	7	1	8,3	15,8	-7,5

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, ZAGREB, 21. SRPNJA 2021.; BROJ: 7.1.1. <https://www.dzs.hr/>

1) Stope su izračunate na temelju Popisa 2011.

Slika 3.

PRIRODNI PRIRAST STANOVNIŠTVA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI

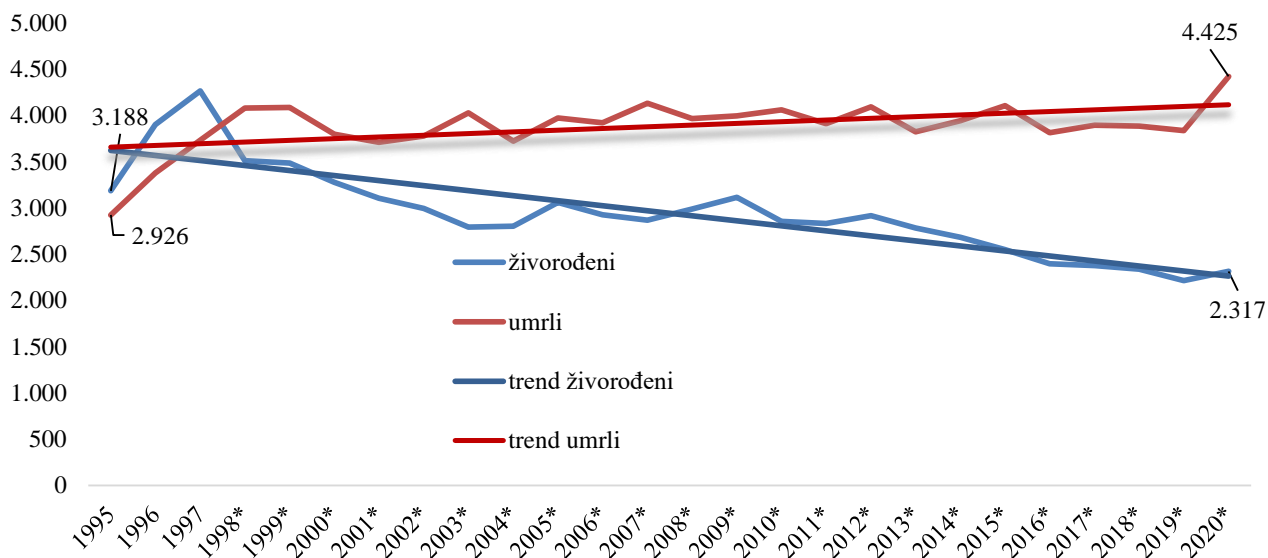
Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, ZAGREB, 21. SRPNJA 2021.; BROJ: 7.1.1.

Obrada podataka NZZJZ Osječko-baranjske županije, 2021.

Slika 3a

PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI OD 1995. DO 2020. GODINE

Više od gotovo dva i pol desetljeća Osječko-baranjsku županiju možemo ubrojiti u nisko-natalitetne županije, čija je stopa rađanja 7-8 na 1.000 stanovnika, a stopa smrtnosti se kreće oko 12-13/1.000 stanovnika. Od 1995. godine bilježimo više umrlih nego rođenih, odnosno „prirodni pad“ stanovništva (slika 3a i tablica 2).

Napomena: * Od 1998.-2020. u živorođene i umrle se ubraja stalno stanovništvo

i svi koji imaju prebivalište na području RH jednu godinu ili dulje, prema EUROSTAT metodologiji

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, ZAGREB, 21. SRPNJA 2021.; BROJ: 7.1.1.

Obrađena podataka: Nikola Kraljik, dr. med., spec. javnog zdravstva, NZZJZ OBŽ 2021.

Prirodno kretanje stanovništva RH po županijama u 2020. godini

Na 100 umrlih u RH ukupno je 62,9 živorođenih. U svim županijama zabilježen je negativan prirodni prirast i u 2020. godini (tablica 3.). Najniži vitalni indeks, od samo 41,2 živorođenih na 100 umrlih, zabilježen je u Ličko-senjskoj županiji, a nakon nje slijede Karlovačka (43,5 živorođenih na 100 umrlih), Sisačko-moslavačka (46,1 živorođenih na 100 umrlih) i Vukovarsko-srijemska županija (50,1 živorođenih na 100 umrlih).

Najveća razlika između broja rođenih i umrlih u 2020. godini je u Osječko-baranjskoj županiji (-2.108). Razlika iznad 1.000 umrlih u odnosu na živorođene zabilježena je u još 7 županija i Grad Zagreb. (tablica 3.)

Tablica 3.

ŽIVOROĐENI, MRTVOROĐENI, UMRLI, PRIRODNO KRETANJE I VITALNI INDEKS PO ŽUPANIJAMA U 2020. GODINI

Županija	Živorodeni	Mrtvorodeni	Umrli	Prirodno kretanje	Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)
Grad Zagreb	7.865	33	9.938	-2073	79,1
Zagrebačka	2.794	8	3.890	-1.096	71,8
Krapinsko-zagorska	1.049	3	1.979	-930	53,0
Sisačko-moslavačka	1.201	3	2.608	-1407	46,1
Karlovačka	904	5	2.076	-1172	43,5
Varaždinska	1.339	8	2.454	-1115	54,6
Koprivničko-križevačka	952	5	1.654	-702	57,6
Bjelovarsko-bilogorska	959	3	1.801	-842	53,2
Primorsko-goranska	2.064	6	3.981	-1917	51,8
Ličko-senjska	368	4	894	-526	41,2
Virovitičko-podravska	654	0	1.177	-523	55,6
Požeško-slavonska	608	2	1.073	-465	56,7
Brodsko-posavska	1.166	3	2.150	-984	54,2
Zadarska	1.523	3	2.148	-625	70,9
Osječko-baranjska	2.317	10	4.425	-2108	52,4
Šibensko-kninska	793	2	1.582	-789	50,1
Vukovarsko-srijemska	1.227	6	2.447	-1220	50,1
Splitsko-dalmatinska	4.009	19	5.439	-1430	73,7
Istarska	1.670	6	2.540	-870	65,7
Dubrovačko-neretvanska	1.215	5	1.363	-148	89,1
Međimurska	1.168	8	1.404	-236	83,2
Hrvatska	35.845	142	57.023	-21178	62,9

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, ZAGREB, 21. SRPNJA 2021.; BROJ: 7.1.1.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvor podataka o rođenim i umrlim osobama te sklopljenim brakovima jesu državne matice rođenih, umrlih i vjenčanih koje vode matičari za svako matično područje.

Živorodenim se djetetom smatra svako dijete koje pri rođenju diše i pokazuje druge znakove života kao što su kucanje srca, pulsiranje pupčane vrpce i nedvojbena kretanja voljnih mišića. Ako dijete ubrzo nakon poroda umre, najprije se registrira kao živorođeno, a zatim kao umrlo dojenče.

Mrtvorodenim se smatra dijete rođeno, odnosno izvađeno iz tijela majke bez ikakvih znakova života, tj. ako nije disalo niti pokazivalo neki drugi znak života, a nošeno je dulje od 22 tjedna trudnoće te je imalo 500 grama ili više porodne težine. Izbacivanje mrtvog ploda koji je nošen manje od 22 tjedna trudnoće te je imao 499 grama ili manje porodne težine smatra se pobačajem (abortusom), bez obzira na to je li riječ o spontanom ili namjernom prekidu trudnoće, i ne registrira se u državnim maticama niti se ti podaci iskazuju u ukupnom broju mrtvorodenih.

Umrli je svaka živorođena osoba kod koje je nastupio trajni prestanak svih vitalnih funkcija.

Umrlom dojenčadi smatraju se djeca koja su umrla prije navršene prve godine života.

Prirodni prirast jest razlika između broja živorođene djece i broja umrlih osoba.

Sklopljeni brak jest zakonom uređena životna zajednica žene i muškarca.

Razvedeni brak jest pravomoćnom presudom nadležnog suda raskinuta bračna zajednica.

***MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.
USERS ARE KINDLY REQUESTED TO STATE THE SOURCE.***